Сьогодні 03.04.2025

Оксана Сайко «Гаманець». Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини

Мета: композиція; повторити сюжет, розвивати поняття: аналізувати, творів, прозових знаходити навички читання композиції; переказувати елементи прозові твори; складати цитатний аргументування розвивати навички власної план; думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, співчуття та милосердя.

Емоційне налаштування

Всіх до класу він скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні ми читатимемо оповідання Оксани Сайко «Гаманець», познайомимося із його героїнями двома дівчатками, вашими ровесницями, довідаємося про їхні мрії й бажання, а головне — навчимося співчувати й бути милосердними до оточення.

Перевірка домашнього завдання

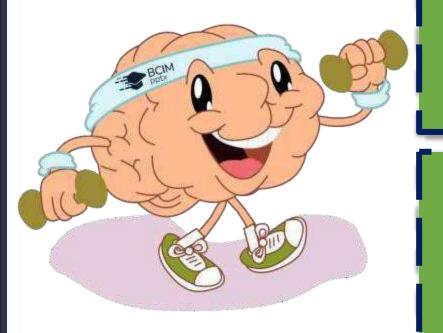
Сьогодні 03.04.2025

Запишіть сьогоднішню дату

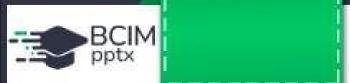

Актуалізація опорних знань. Устав пропущене

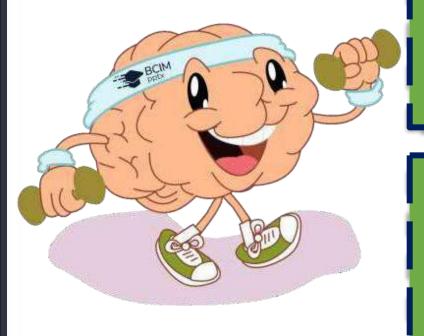

✓ Сюжет — _____ подій, у композиції, ____ подій, у яких розкриваються ____ персонажів.

✓ Сюжет — частина композиції, послідовність подій, у яких розкриваються характери персонажів.

Актуалізація опорних знань. Устав пропущене

✓ Композиція — побудова літературного твору, розташування всіх його частин.

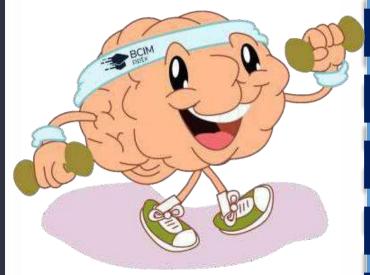

Робота з підручником «Українська література» Т. Яценко, с. 192-197.

- Які почуття викликав у вас весняний пейзаж, зображений у творі?
- Із якими героями та героїнями знайомить нас письменниця?
- Як до них ставиться Іванка?
- Про що мріє Іванка?
- Як ви думаєте, чи здійсняться її задуми?

Чи траплялися з вами неприємності, подібні до тих, що відбулися з Іванкою? Чи обачно вона вчинила, погнавшись за злодійкою? ❖Як ви оцінюєте вчинок Ритки? ❖Чи можна виправдати або ж принаймні зрозуміти її вчинок?

Читання оповідання «Гаманець» (с. 195)

- ❖ Чи змінилося ваше ставлення до Ритки після прочитання оповідання? Поясніть свою думку.
  - ❖ Чому Іванка вирішила віддати Ритці гроші?
    - ❖ Що означають її слова про те, що вона витратила гроші на щось важливіше, ніж ролики?
  - ❖ Як ви думаєте, чи зустрінуться ще Іванка й Ритка?
- Чи зможуть вони подружитися? Придумайте продовження оповідання.

Схарактеризуйте образи Іванки й Ритки. Зверніть увагу на їхню зовнішність, поведінку, мрії та вчинки. Подумайте, що спільного в долі цих різних дівчаток. Узагальніть характеристику героїнь за допомогою діаграми Венна: укажіть індивідуальні риси характеру дівчаток у окремих колах, а спільні — там, де кола збігаються.

Іванка

Ритка

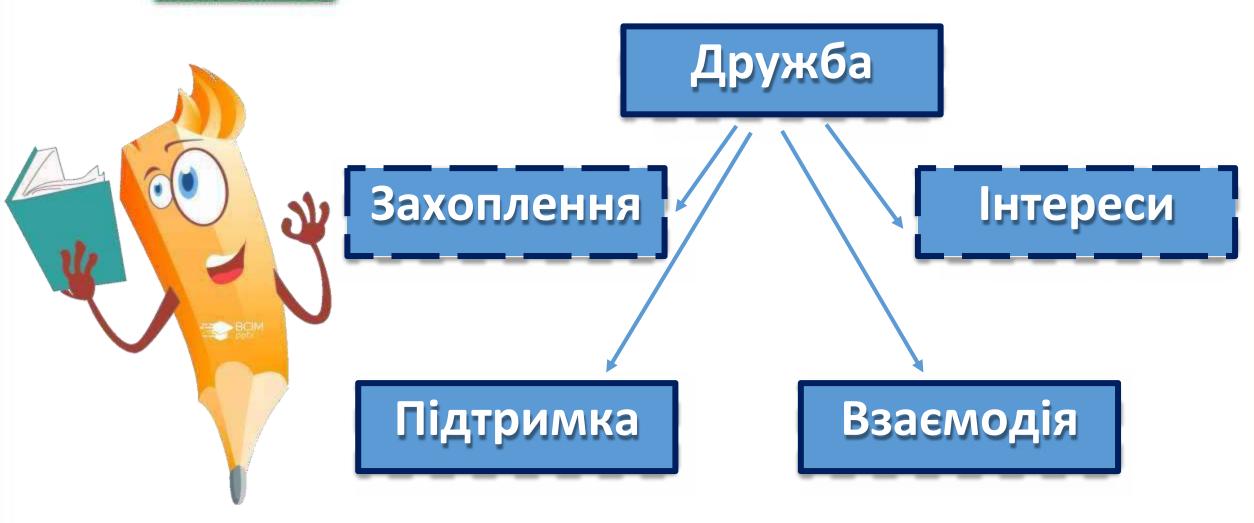

«Людина без друзів — дерево без коріння» — стверджує українське прислів'я. Щаслива та людина, яка має справжніх друзів, із якими завжди цікаво, які здатні поділити радість та допомогти в тяжку хвилину. А що для вас означає дружба? Створіть асоціативний кущ до слова «дружба».

Мовна скарбничка (с. 196)

- ✓ Де та в якій родині народилася Оксана Сайко?
- ✓ На Тернопільщині в родині лікарів.
- У скільки років написала першу повість?
- ✓ В 11 років.
- ✓ Яку назву мала перша повість?
- √ «Таємниця старого будинку».
- ✓ До якої книжки входить оповідання «Гаманець»?
- √ «Новенька та інші історії».

Картини сучасної української художниці Євгенії Гапчинської життєрадісні та світлі. Її зворушливі персонажі веселі й безжурні. На перший погляд може здатися, що художниця не помічає, що довкола неї багато проблем і пр горя, а дитинство може бутиже бутаким гірким, як у Ритки зи з оповідання О. Сайко «Гаманець».

Однак Є. Гапчинська багато уваги приділяє вирішенню проблем дітей, займається благодійністю. Художниця розповідає: «У мене є мрія — щоб у кожному дитячому будинку була хоч би одна моя робота, яка стала б світлим промінчиком для його мешканців».

- ❖ Роздивіться репродукцію картини сучасної української художниці Євгенії Гапчинської «Благовіщення».
- Яке враження справила на вас ця картина?
  - Які почуття прагне передати мисткиня?

На початку оповідання «Гаманець» авторка подає опис погожого дня. Дослідіть, які художні засоби вона для цього використовує. Згрупуйте їх так: епітети, метафори. Доповніть групи своїми варіантами художніх засобів, які можна використати для опису пізньої весни, що переходить у літо.

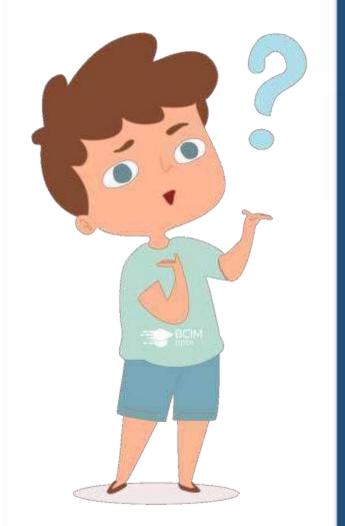
Читай і досліджуй (с. 197)

Епітети	Метафори
Волога прохолода	Вмивали вікна травневі дощі
Сонце яскраве, майже спекотне	Сумувало в калюжах небо
Молодий зелений колір	
Юне літнє тепло	

Закріплення вивченого

- ✓ Які думки й почуття викликало у вас оповідання О. Сайко «Гаманець»?
- ✓ Про які проблеми ваших ровесниць ви дізналися з прочитаного літературного твору?
  - ✓ Як змінилися погляди дівчаток на життя після випадку з гаманцем?
    - ✓ Яку ідею розкрила в оповіданні письменниця?

Закріплення вивченого

- ✓ Невдовзі й ви закінчите п'ятий клас. Як плануєте провести літо?
- ✓ Чи є у вас мрії, що неодмінно мають здійснитися найближчим часом? Розкажи про них.
  - ✓ Оцініть, наскільки вам вдалося зрозуміти зміст оповідання та виконати на його основі завдання підручника.

Рефлексія. Вправа «Веселка»

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

Напишіть невеликий есе на тему «Вибір людини в життєвих ситуаціях», порівнявши сюжети оповідань Б. Грінченка «Украла» та О. Сайко «Гаманець», а також вчинки Олександри та Ритки, Пріськи та Іванки.

